

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ГОМОВИЧ О.Я. Нетрадиційні методи навчання на уроках у початковій школі	56
ГОПОНЬКО С. І., ХОМА О. М. Вивчення елементів синтаксису в початковій школі на компетентнісних засадах	58
ГРАБ М. В. Інтеграція як одна із складових забезпечення якості природничої освіти майбутніх педагогів	60
ДЖАНДА Г. Б. Компоненти наступності професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів на засадах праксеологічного підходу	62
ДІДИК Я.В., ЛІБА О.М. Задачі як засіб розвитку творчого мислення молодших школярів на уроках математики	65
ДОБОШ О. М. Підвищення ефективності освітнього процесу в ЗВО за допомогою робочих зошитів	67
ДОБОШ О. М., КАРАМАНИЧ О.В. Професійна діяльність керівників (менеджерів) закладів освіти в полікультурному освітньому середовищі	69
ДОБОШ О. М., КОНКУС Р.А. Хмарні сервіси GOOGLE в аспекті управління ЗДО	70
ДОБОШ О. М., РУСАНЮК М.В. Технологія проєктування розвитку ЗДО	73
ДОБОШ О. М., СЕМСИЧКО І.В. Медіакомпетентність сучасного педагога як складова професійної компетентності	75
ДОБОШ О. М., ХАЛАН Т.Ю. Підготовка майбутніх вихователів до формування доброзичливості у дітей старшого дошкільного віку: виклики сьогодення	77
ЗУБ Н. Формування комунікативно-компенсаторної компетенції учнів старшої школи на уроках англійської мови	78
ЗЯБЛОВСЬКА Д.Є. Аналіз структури та змісту професійних компетентностей в освітніх програмах підготовки дизайнерів в Україні та Данії	80
ІВАНИЦЬКА О. Formation of intercultural competence of senior school learners in english lessons on the basis of local history material	82
ЙОВБАК А. В., ФЕНЧАК Л.М. Уплив сімейного виховання на формування особистості здобувача початкової освіти	84
КАМПОВ Н.В. Розвиток діалогічного мовлення молодших школярів у системі розвивального навчання на уроках української мови	86
КАС'ЯНЕНКО О.М. Сучасні форми роботи корекційного педагога з батьками дитини з особливими освітніми потребами	88
КАС'ЯНЕНКО О.М., МАТЬОЛА І. В., СЮГАЙ Є. В. Шляхи здійснення індивідуального підходу в процесі розвитку мовлення дошкільників	90
КАЧУР М.М., СТЕПАНОВА Л.П. Професійна підготовка вчителів мистецтва у системі полікультурної освіти	92
КИРИТА В., ФЕНЧАК Л.М. Особливості навчання сучасних школярів через призму теорії поколінь	93
КОБАЛЬ В.І., ЗАГОРОДНЯ Г.В. Мотивація педагогічних працівників ЗДО як функція управління персоналом	95
КОСТИЧ М.В., МИХАЙЛОВА К.В. Пізнавальна активність як прояв інтересу дитини до навколишнього світу	97
КОСТЬ Е. Ю., САМОФАЛ Л. О., ЛАЛАК Н. В. Вплив сім'ї та ЗЗСО на формування моральних цінностей дітей молодшого шкільного віку	99
КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Навчальна практика як компонент розвитку творчого мислення здобувачів вищої педагогічної освіти	101
КУЗЬМА О. І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Особливості національно-патріотичного виховання у початковій школі	103
КУРТА Я. The use of authentic materials for the formation of english linguistic and socio-cultural competence of secondary school learners	105
ЛАВРЕНОВА М.В. Освітній процес в умовах воєнного стану	107

полікультурному освітньому середовищі; сформованість міжетнічної толерантності, розвиток культури міжнаціонального спілкування; уміння попереджувати та вирішувати міжетнічні конфлікти тощо [1].

Ці знання дають можливість керівникам закладів освіти здійснювати власну професійну діяльність на високому рівні, реагувати на зовнішні та внутрішні чинники полікультурного освітнього середовища, моделювати його відповідно до специфіки закладу освіти.

Актуальною для нашого дослідження є думка Б. Качура, що менеджер освіти, виступаючи активно діючою фігурою у полікультурному суспільстві, одночасно будучи носієм тієї чи іншої етнокультури, не зможе повністю реалізувати себе як фахівець, якщо у професійній підготовці не будуть враховані реальні запити сучасного суспільства і особиста зацікавленість здобувача у результатах навчання.

Від рівня професійної підготовки менеджера освіти, його полікультурної освіченості, уміння толерантно знаходити нові способи вирішення виникаючих проблем з урахуванням етнічних особливостей населення, залежать практична реалізація збереження цілісності суспільства, якісне керівництво закладами освіти в умовах полікультурного регіону та задоволення ринку праці у полікультурно компетентних фахівцях [2].

Таким чином, беручи за основу наукові напрацювання можемо констатувати, що професійна діяльність менеджера освіти в умовах полікультурного освітнього середовища передбачає наявність сформованої полікультурної компетентності. Керівники (менеджери) закладів освіти повинні:

володіти знаннями основ полікультурної освіти, зокрема специфікою того регіону, в якому здійснюється дана діяльність;

володіти основними положеннями щодо створення полікультурного освітнього середовища закладу;

володіти інноваційними технологіями управління закладом освіти в полікультурному регіоні тощо.

Література

1. Атрощенко Т.О. Підготовка майбутніх керівників закладів освіти в умовах полікультурного регіону. URL: <http://conf.kubg.edu.ua/index.php/courses/boppndsu/paper/viewFile/251/245> (дата звернення: 05.05.2025)

2. Качур Б.М., Качур М.М. Підготовка майбутніх керівників закладів освіти в умовах полікультурного регіону. URL: <http://visnyk-ped.uzhnu.edu.ua/article/view/217859> (дата звернення: 05.05.2022)

УДК 373.2.07:004.738.1(043.2)

ДОБОШ О. М., КОНКУС Р.А.
Мукачівський державний університет

ХМАРНІ СЕРВІСИ GOOGLE В АСПЕКТІ УПРАВЛІННЯ ЗДО

В Україні упровадження хмарних технологій у галузь дошкільної освіти розпочалося порівняно нещодавно, знаходиться ще на початковому етапі

розвитку і є однією з найгостріших, найактуальніших науково-педагогічних проблем в Україні. На необхідності інформатизації цієї ланки освіти, як невід'ємного складника інформатизації системи освіти та суспільства загалом, наголошено в низці нормативно-правових документів, зокрема Законі України «Про дошкільну освіту», «Концепції розвитку педагогічної освіти», Державній національній програмі «Освіта України XXI століття», «Національній доктрині розвитку освіти» та ін.

Інформатизація закладів дошкільної освіти (ЗДО) передбачає впровадження ІКТ в адміністративній, фінансово-господарській, педагогічній та методичній діяльності та охоплює всіх учасників освітнього процесу: вихованців, батьків (або осіб, які їх замінюють), педагогічних, адміністративних працівників та ін.

Використання хмарних сервісів можна розглядати як:
засіб інтенсифікації навчально-виховного процесу;
один з шляхів підвищення рівня ІК-компетентності педагогів;
засіб удосконалення управління ЗДО.

Розглянемо можливості застосування хмарних сервісів Google в управлінні діяльністю, враховуючи їх переваги, а саме: безкоштовність; простота у використанні; наявність універсального облікового запису, що відкриває доступ до усіх сервісів; можливість використання на різних платформах (Windows, Android, iOS та ін.); наявність функціоналу, необхідного в управлінні ЗДО; доступність з будь-якого цифрового пристрою, підключеного до мережі Інтернет; відсутність необхідності розгортати «хмару» [1].

Важливим сервісом для підтримки планування та організації є *Google Календар*: невід'ємний елемент діяльності сучасного керівника, що дозволяє планувати й відзначати час зустрічей та інших важливих подій, занотовувати усі подробиці, пов'язані з ними (адреси, особливі позначки тощо), налаштовувати нагадування (електронною поштою та/або через виринаюче вікно), запрошувати інших учасників (автоматична розсилка повідомлень), створювати «тематичні» календарі (календар з державними святами, календар з ключовими датами для звітності і т.д.), вести список важливих завдань (на кшталт «дошки зі стікерами»).

Використання хмарних сервісів Google пропонує широкі можливості для підтримки комунікації, як синхронної, так і асинхронної.

Gmail – поштовий сервіс, що дозволяє обмінюватися текстовими повідомленнями, а також файлами різного формату (до 5 Гб), має високий рівень надійності та захист від спаму.

Hangouts – сервіс для здійснення синхронної комунікації (чат – до 150 учасників; відеоконференція – до 10 учасників).

Групи Google – з використанням сервісу можна здійснювати групову розсилку повідомлень, що оптимізує поширення актуальних відомостей серед цільової аудиторії. Також можна створювати тематичні групи для обговорення різних проблем (наприклад, групи «Батьківський комітет ЗДО № ...», «Педагогічна рада ЗДО № ...» і т.д.).

Google+ – соціальна мережа, використання якої дозволяє закладам поширювати відомості про свою діяльність і досягнення серед широких верств населення.

Google Sites – сервіс для створення і налаштування сайтів.

Google Forms – сервіс для створення, проведення й опрацювання результатів онлайн-опитувань, що дозволяє підтримувати комунікацію, зворотний зв'язок з цільовою аудиторією (наприклад, визначати ступінь задоволеності батьків освітніми послугами).

YouTube – найпопулярніший в світі відеохостинг, що дозволяє користувачам створювати власні відео-канали, розміщувати, знаходити, переглядати та коментувати відеозаписи тощо.

Blogger – сервіс для створення блогів, дозволить керівникам ДНЗ, а також педагогам, створити, вести власний блог, тим самим популяризуючи діяльність закладу, поширюючи власний досвід, комунікуючи з однодумцями і колегами (опція коментарів).

Невід'ємним елементом управління діяльністю сучасного ЗДО є налагодження електронного документообігу. Основними видами електронних документів, що використовуються керівниками вітчизняних ЗДО, є текстові документи, таблиці та презентації, для чого можна використати спеціальні сервіси Google:

Google документи, таблиці, презентації (офісний пакет Google) – комплексне програмне забезпечення, використання якого дозволяє швидко шукати, редагувати і надійно зберігати дані, що лишаються доступними будь-де, будь-коли, за умови підключення до мережі Інтернет.

Google Диск – електронне сховище даних.

До сервісів, доцільних для використання в підтримці методичної роботи та професійного саморозвитку педагогів, відносимо наступні:

Google книги – сервіс, що дозволяє здійснювати повнотекстовий пошук в межах книг та журналів, відсканованих фахівцями компанії Google та розміщених у відкритому доступі.

Google Академія – пошуковий сервіс, що дозволяє віднаходити наукову літературу (тези, статті, книги, реферати тощо) за конкретною тематикою різними мовами й у різному форматі.

Іншими сервісами, доцільними для використання в підтримці методичної роботи та професійного саморозвитку педагогів, є YouTube (обмін передовим педагогічним досвідом: перегляд та розміщення відео-записів майстер-класів, навчально-виховних занять, святкових заходів та ін.; поширення власного досвіду) та Blogger (інструмент для створення й наповнення власного електронного портфоліо з авторськими напрацюваннями) [2].

Отже, сучасні хмарні сервіси Google впливають на ефективне здійснення керівником ЗДО різних управлінських процесів: оптимізувати планування, організацію, контроль та регулювання, ефективно комунікувати з підлеглими та громадськістю, отримувати зворотній зв'язок для покращення роботи,

створювати й підтримувати позитивний імідж закладу, налагодити електронний документообіг і методичну роботу.

Література

1. Носенко Юлія, Богдан Вікторія. Характеристика хмарних сервісів Google в аспекті управління дошкільним навчальним закладом. Новітні комп'ютерні технології. Спецвипуск «Хмарні технології в освіті». 2015. Том XIII. С.9-15

2. Носенко Ю. Г., Богдан В. О. (Хрипун В. О.) Використання хмарних сервісів Google в якості засобу підтримки управлінських процесів у дошкільному навчальному закладі. Нові технології навчання. 2016. Вип. 88, Ч. 1. С. 55–60.

УДК 373.22/.24:005.591.3(043.2)

ДОБОШ О. М., РУСАНЮК М.В.
Мукачівський державний університет

ТЕХНОЛОГІЯ ПРОЄКТУВАННЯ РОЗВИТКУ ЗДО

Розбудова дошкільної освіти в Україні за останні роки відбувається під впливом соціально-економічних, соціально-політичних, соціально-педагогічних чинників та соціокультурних передумов. Реформування дошкільної освіти передбачає радикальну перебудову управлінської ланки, що передбачає усвідомлення необхідності оновлення функцій управління сучасним закладом дошкільної освіти.

Управляти сучасним закладом дошкільної освіти означає створювати освітній простір, адекватний змінам в освіті, сучасним тенденціям розвитку, конкурентоспроможності в умовах, що відповідають соціальним запитам суспільства.

Інноваційний розвиток України потребує істотної модернізації системи вітчизняної освіти. Втілення інновацій в освіту є одним з основних механізмів розвитку як системи освіти країни, так і закладів дошкільної освіти.

Розвиток закладу дошкільної освіти – це процес конструктивних якісних змін у системах життєдіяльності ЗДО, що забезпечують його продуктивну діяльність на більш високому організаційному рівні.

Проектування розвитку закладу дошкільної освіти є цілеспрямованою спільною діяльністю суб'єктів управління щодо розроблення програми розвитку ЗДО. Для повноцінного розвитку освітнього закладу необхідно побудувати проєкт його діяльності на найближчу перспективу, що враховує модель закладу дошкільної освіти та механізм поетапного перетворення її складових [1].

Технологія проектування – це система знань про способи та засоби обробки і якісного перетворення об'єкта; сформований на основі попереднього досвіду певний і обґрунтований шлях досягнення конкретної педагогічної мети.

Технологія являє собою обґрунтування (опис) етапів, методів і засобів соціально-педагогічної діяльності, які забезпечують досягнення результату; доцільну, оптимальну послідовність діяльності, спрямовану на досягнення соціально-педагогічної мети [2].

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>